

**ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
ΑΘΗΝΩΝ**

ΤΜΗΜΑ ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗΣ

ΤΙΤΛΟΣ ΑΣΚΗΣΗΣ ΣΤΟ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑ:

Η ΝΕΑ ΕΠΟΧΗ ΤΗΣ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗΣ

ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

ΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ E-VOTE ΤΟΥ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ

ΕΞΩΤΕΡΙΚΩΝ

Επιβλέπον Μέλος Δ.Ε.Π.: Ιωάννης Πανάρετος Καθηγητής Οικονομικού
Πανεπιστημίου Αθηνών

Φοιτήτριες:

Ευαγγελία Καλπινέλλη του Αποστόλου

Ελένη Μπακρά του Ιωακείμ

Υπεύθυνη Φορέα (Υπουργείου Εξωτερικών): Τίνα Μπιρμπίλη

Αθήνα

Μάρτιος 2004

Στους γονείς μας,

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ	12
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1 ^ο	12
Η ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ ΣΗΜΕΡΑ	15
1.1 Εισαγωγή	15
1.2 Αποτελέσματα- Συμπεράσματα	16
1.3 Συνοπτικά Συμπεράσματα	27
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2 ^ο	28
Ο ΡΟΛΟΣ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ ΣΤΟΝ ΚΟΣΜΟ	28
2.1 Εισαγωγή	28
2.2 Αποτελέσματα- Συμπεράσματα	29
2.3 Συνοπτικά Συμπεράσματα	43
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3 ^ο	46
ΤΟ ΜΕΛΛΟΝ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ	46
3.1 Εισαγωγή	46
3.2 Αποτελέσματα- Συμπεράσματα	47
3.3 Συνοπτικά Συμπεράσματα	61
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4 ^ο	63
Ο ΠΟΛΕΜΟΣ ΣΤΟ ΙΡΑΚ	63
4.1 Εισαγωγή	63
Μέρος Α: Η Κρίση Στο Ιράκ	63
4.A.1 Εισαγωγή.....	63
4.A.2 Αποτελέσματα- Συμπεράσματα	64
4.A.3 Συνοπτικά Συμπεράσματα	68
Μέρος Β: Η Σύνοδος Κορυφής Για Το Ιράκ	69
4.B.1 Εισαγωγή.....	69
4.B.2 Αποτελέσματα- Συμπεράσματα	70
4.B.3 Συνοπτικά Συμπεράσματα.....	74
Μέρος Γ Ο Πόλεμος Στο Ιράκ.....	75
4.Γ.1 Εισαγωγή	75
4.Γ.2 Αποτελέσματα- Συμπεράσματα.....	76

4.Γ.3 Συνοπτικά Συμπεράσματα	84
Μέρος Δ: Η Γνώμη Των Ευρωπαίων Πριν Και Μετά Τον Πόλεμο Του Ιράκ	86
4.Δ.1 Εισαγωγή	86
4.Δ.2 Αποτελέσματα- Συμπεράσματα	87
4.Δ.3 Συνοπτικά Συμπεράσματα	91
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5 ^ο	92
ΤΟ ΠΡΟΒΛΗΜΑ ΤΩΝ ΝΑΡΚΩΤΙΚΩΝ	92
5.1 Εισαγωγή	92
5.2 Αποτελέσματα- Συμπεράσματα	93
5.3 Συνοπτικά Συμπεράσματα	102
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6 ^ο	104
Η ΔΙΕΥΡΥΝΣΗ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ	104
6.1 Εισαγωγή	104
6.2 Αποτελέσματα- Συμπεράσματα	105
6.3 Συνοπτικά Συμπεράσματα	118
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 7 ^ο	120
ΟΙ ΣΤΟΧΟΙ ΤΗΣ ΛΙΣΣΑΒΟΝΑΣ ΚΑΙ ΠΕΡΑΝ ΑΥΤΩΝ	120
7.1 Εισαγωγή	120
7.2 Αποτελέσματα- Συμπεράσματα	121
7.3 Συνοπτικά Συμπεράσματα	132
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 8 ^ο	134
Η ΝΕΑ ΕΠΟΧΗ ΤΗΣ ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΥΣΗΣ	134
8.1 Εισαγωγή	134
8.2 Αποτελέσματα- Συμπεράσματα	135
8.3 Συνοπτικά Συμπεράσματα	144
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 9 ^ο	146
ΤΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ	146
9.1 Εισαγωγή	146
9.2 Αποτελέσματα- Συμπεράσματα	147
9.3 Συνοπτικά συμπεράσματα	157
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 10 ^ο	159
ΣΧΕΣΕΙΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ ΚΑΙ Η.Π.Α.	159
10.1 Εισαγωγή	159
10.2 Αποτελέσματα- Συμπεράσματα	161

10.3 Συνοπτικά Συμπεράσματα	180
ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΟΙ ΤΡΟΠΟΙ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΥ ΤΟΥ ΠΕΙΡΑΜΑΤΟΣ.....	181
ΕΠΙΛΟΓΟΣ.....	183
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ.....	185
ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΟΣ.....	185
ΠΙΝΑΚΕΣ ΚΑΙ ΔΙΑΓΡΑΜΜΑΤΑ ΤΟΥ ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΟΣ	186

ΠΙΝΑΚΕΣ ΚΑΙ ΔΙΑΓΡΑΜΜΑΤΑ

<i>Γράφημα 1.1: Η πορεία της Ευρωπαϊκής Ένωσης .....</i>	<i>16</i>
<i>Γράφημα 1.2: Η πορεία της χώρας.....</i>	<i>17</i>
<i>Γράφημα 1.3: Η άποψη των Ευρωπαίων για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης. 18</i>	
<i>Γράφημα 1.4: Πως επηρεάζει η Ευρωπαϊκή Ένωση την ποιότητα ζωής των Ευρωπαίων πολιτών.....</i>	<i>18</i>
<i>Γράφημα 1.5: Με ποιο πολιτικό πρόσωπο επικοινωνήσαν τους τελευταίους 12 μήνες οι Ευρωπαίοι .....</i>	<i>19</i>
<i>Γράφημα 1.6: Η εισαγωγή του ευρώ.....</i>	<i>20</i>
<i>Γράφημα 1.7: Η διεύρυνση της Ευρωπαϊκής Ένωσης.....</i>	<i>20</i>
<i>Γράφημα 1.8: Το νέο όνομα της Ευρωπαϊκής Ένωσης .....</i>	<i>21</i>
<i>Γράφημα 1.9: Εκλεγμένος Πρόεδρος Ευρωπαϊκής Ένωσης.....</i>	<i>22</i>
<i>Γράφημα 1.10: Πρόεδρος Ευρωπαϊκής Ένωσης εκλεγμένος από.....</i>	<i>22</i>
<i>Γράφημα 1.11: Το μέλλον της Ευρωπαϊκής Ένωσης.....</i>	<i>23</i>
<i>Γράφημα 1.12: Μετανάστευση και άσυλο μέσα στην Ευρωπαϊκή Ένωση.....</i>	<i>24</i>
<i>Γράφημα 1.13: Η προστασία του περιβάλλοντος.....</i>	<i>24</i>
<i>Γράφημα 1.14: Η καθιέρωση της ηλεκτρονικής ψηφοφορίας.....</i>	<i>25</i>
<i>Γράφημα 1.15: Πόσο συχνά θα ψήφιζαν οι Ευρωπαίοι .....</i>	<i>25</i>
<i>Γράφημα 2.1: Κοινή αμυντική πολιτική.....</i>	<i>30</i>
<i>Γράφημα 2.2: Η άποψη των Ευρωπαίων για τους Διεθνείς Οργανισμούς.....</i>	<i>31</i>
<i>Γράφημα 2.3: Η βοήθεια στις αναπτυσσόμενες χώρες .....</i>	<i>32</i>
<i>Γράφημα 2.4 : Η Ευρωπαϊκή Ένωση θα πρέπει να δίνει για βοήθεια στις αναπτυσσόμενες χώρες.....</i>	<i>32</i>

Γράφημα 2.5: Είστε διατεθειμένοι να πληρώσετε φόρους για την βοήθεια των αναπτυσσόμενων χωρών	33
Γράφημα 2.6: Οι Διεθνείς Συμφωνίες επιτυγχάνουν τον σκοπό τους	34
Γράφημα 2.7: Είστε πρόθυμοι να πληρώσετε περισσότερους φόρους για την ενίσχυση της αμυντικής πολιτικής της Ευρωπαϊκής Ένωσης.....	36
Γράφημα 2.8: Ευρωπαϊκή Ένωση	37
Γράφημα 2.9: Η.Π.Α.	38
Γράφημα 2.10: Ειρηνευτικές επιχειρήσεις.....	39
Γράφημα 2.11: Τελευταίες ενέργειες στο Αφγανιστάν.....	40
Γράφημα 2.12: Ο πόλεμος στο Κόσοβο.....	40
Γράφημα 2.13: Διαμάχες στην Μέση Ανατολή	41
Γράφημα 2.14: Ο πρόσφατος πόλεμος στην Αφρική.....	41
Γράφημα 3.1: Θεωρείτε τον εαυτό σας πολίτη της Ευρωπαϊκής Ένωσης;.....	47
Γράφημα 3.2: Η Ευρωπαϊκή Ένωση έφερε πιο κοντά τους ανθρώπους και τις χώρες. 48	
Γράφημα 3.3: Η σημαία σας κάνει να αισθάνεστε ότι είναι:	48
Γράφημα 3.4: Έχετε ψηφίσει για κάποιο μέλος του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου.....	49
Γράφημα 3.5: Έχετε έρθει ποτέ σε επαφή με κάποιο μέλος του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου;	50
Γράφημα 3.6: Θα θέλατε να ενημερωνόσαστε από τα μέλη του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου για τις εξελίξεις στην Ευρωπαϊκή Ένωση;.....	50
Γράφημα 3.7: Πόσο συχνά πιστεύετε πως παίρνονται σωστές αποφάσεις από τις διάφορες κυβερνήσεις;	52
Γράφημα 3.8: Το ποσοστό των φόρων που ξοδεύεται από κάθε φορέα.....	53
Γράφημα 3.9: Η Ευρωπαϊκή Ένωση σαν σύνολο	53
Γράφημα 3.10: Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο	54
Γράφημα 3.11: Ευρωπαϊκή Επιτροπή.....	54
Γράφημα 3.12: Συμβούλιο Υπουργών της Ευρωπαϊκής Ένωσης.....	55
Γράφημα 3.13: Πώς βλέπετε το Ευρώ;.....	55
Γράφημα 3.14: Μια χώρα- μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης θα μπορεί να αποχωρήσει από αυτή, εάν εκείνη το επιθυμεί;.....	56
Γράφημα 3.15: Θα ψηφίζατε για τη χώρα σας... ..	57
Γράφημα 3.16: Πιστεύετε ότι η Ευρωπαϊκή Ένωση θα πρέπει να φορολογεί άμεσα τους πολίτες της;.....	58

Γράφημα 3.17: Η εναλλασσόμενη προεδρία δίνει την δυνατότητα ίσου ηγετικού ρόλου μεταξύ των κρατών.....	59
Γράφημα 3.18: Θα πρέπει η Ευρωπαϊκή Ένωση να έχει κοινό σύνταγμα;	59
Γράφημα 4.1: Τα συναισθήματα των Ευρωπαίων πολιτών για αυτούς που συμμετείχαν στην κρίση του Ιράκ.....	64
Γράφημα 4.2: Είναι δικαιολογημένη η επέμβαση στο Ιράκ;	65
Γράφημα 4.3: Τα όπλα μαζικής καταστροφής του Ιράκ.....	66
Γράφημα 4.4: Η παραβίαση του 1441 ψηφίσματος του οργανισμού Ηνωμένων Εθνών	71
Γράφημα 4.5: Η εντιμότητα των διαφόρων συμμετεχόντων στην κρίση στο Ιράκ	72
Γράφημα 4.6: Η γενική εντύπωση των πολιτών για τους συμμετέχοντες στην κρίση στο Ιράκ	76
Γράφημα 4.7: Η μεταβολή της γενικής εντύπωσης των πολιτών για τους συμμετέχοντες στην κρίση στο Ιράκ μετά την έναρξη του πολέμου	77
Γράφημα 4.8: Η γενική κατάσταση και οι ενέργειες των εθνικών κυβερνήσεων μετά την έναρξη του πολέμου.....	78
Γράφημα 4.9: Η στάση των Ευρωπαίων όσον αφορά την τήρηση των συνθηκών της Γένοβας.....	78
Γράφημα 4.10: Οι τιμότεροι επίσημοι εκπρόσωποι όσον αφορά τα σχόλια και τις εκθέσεις αυτών για τον πόλεμο	79
Γράφημα 4.11: Ο κύριος υπεύθυνος για την παροχή ανθρωπιστικής βοήθειας στον λαό του Ιράκ.....	81
Γράφημα 4.12: Ο κύριος υπεύθυνος για την αναδημιουργία του Ιράκ και την οργάνωση Ιρακινής κυβέρνησης.....	81
Γράφημα 4.13: Οι αλλαγές στις αγορές και τις καταναλωτικές συνήθειες των Ευρωπαίων λόγω του πολέμου στο Ιράκ	83
Γράφημα 4.14: Η συμμετοχή των Ευρωπαίων σε διαδηλώσεις σχετικές με τον πόλεμο στο Ιράκ.....	83
Γράφημα 4.15: Η ικανότητα της Ευρωπαϊκής Ένωσης να παρεμβαίνει σε ειρηνευτικές διαδικασίες.....	87
Γράφημα 4.16: Η στάση των πολιτών για την επέμβαση στο Ιράκ ανά χώρα.....	89
Γράφημα 4.17: Η στάση των πολιτών για την επέμβαση στο Ιράκ ανά φύλο και ηλικία	90
Γράφημα 5.1: Το πρόβλημα των ναρκωτικών σε κλίμακα 1-10	93

Γράφημα 5.2: Η πορεία του προβλήματος των ναρκωτικών τα τελευταία 3-5 χρόνια..	94
Γράφημα 5.3: Ναρκωτικά και φορολογία.....	96
Γράφημα 5.4: Επένδυση χρημάτων σε εκστρατείες κατά των ναρκωτικών	98
Γράφημα 5.5: Στρατηγικές επίλυσης του προβλήματος των ναρκωτικών	99
Γράφημα 5.6: Οι προτάσεις για την καταπολέμηση του προβλήματος των ναρκωτικών	100
Γράφημα 5.7: το ποσοστό των πολιτών που έχουν αντιμετωπίσει πρόβλημα ναρκωτικών.....	101
Γράφημα 6.1: Η διεύρυνση της Ευρωπαϊκής Ένωσης.....	105
Γράφημα 6.2: Πόσο καλά ενημερωμένοι είναι οι Ευρωπαίοι σχετικά με την διεύρυνση της Ευρωπαϊκής Ένωσης.....	106
Γράφημα 6.3: Ποιοι θα ωφεληθούν περισσότερο από την διεύρυνση της Ευρωπαϊκής Ένωσης.....	106
Γράφημα 6.4: Η διεύρυνση θα ισχυροποιήσει το ρόλο και τις σχέσεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης με τις άλλες χώρες	107
Γράφημα 6.5: Η διεύρυνση θα περιορίσει τις συνέπειες πολέμων και βίαιων συρράξεων στην Ευρωπαϊκή Ένωση.....	108
Γράφημα 6.6: Η ένωση με αυτές τις χώρες είναι φυσιολογική	108
Γράφημα 6.7: Οι Ευρωπαϊκές επιχειρήσεις θα επεκταθούν σε νέες αγορές.....	109
Γράφημα 6.8: Θα αντιμετωπιστεί η λαθρομετανάστευση με την διεύρυνση.....	109
Γράφημα 6.9: Η διεύρυνση θα συμβάλει στην ενίσχυση των σχέσεων Ευρωπαϊκής Ένωσης και Η.Π.Α.	110
Γράφημα 6.10: Η διεύρυνση είναι ότι θα προωθήσει την ανάπτυξη των νέων κρατών μελών.....	110
Γράφημα 6.11: Η επιδείνωση της γραφειοκρατίας στις χώρες- μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης.....	111
Γράφημα 6.12: Θα αυξηθούν τα προβλήματα με την προσέλευση των νέων Ευρωπαίων στην χώρα μου.....	112
Γράφημα 6.13: Τα κονδύλια των νέων κρατών μελών θα είναι εις βάρος των πτωχότερων περιοχών της σημερινής Ευρωπαϊκής Ένωσης.....	112
Γράφημα 6.14: Ο περιορισμός του ρόλου της Ευρωπαϊκής Ένωσης.....	113
Γράφημα 6.15: Η διεύρυνση θα συμβάλει στην μείωση της ανεργίας.....	114
Γράφημα 6.16: Η διεύρυνση θα διευκολύνει την καταπολέμηση του εγκλήματος και των ναρκωτικών.....	114

Γράφημα 6.17: Θα διευκολύνει την επίλυση των περιβαλλοντικών προβλημάτων.....	115
Γράφημα 6.18: Η διεύρυνση θα ανοίξει νέες αγορές για προϊόντα και υπηρεσίες.....	115
Γράφημα 6.19: Θα ανοίξει νέους ορίζοντες στον πολιτικό τομέα.....	116
Γράφημα 6.20: Η διεύρυνση της Ευρωπαϊκής Ένωσης θα αυξήσει την επιρροή της Ευρωπαϊκής Ένωσης διεθνώς;.....	116
Γράφημα 7.1: Η γνώμη των Ευρωπαίων για τις οικονομικές και κοινωνικές συνθήκες της Ευρωπαϊκής Ένωσης.....	121
Γράφημα 7.2: Συγκριτικά με την υπόλοιπη Ευρωπαϊκή Ένωση η κατάσταση στην χώρα σας είναι:.....	122
Γράφημα 7.3: Συγκριτικά με πέντε χρόνια πριν, οικονομικά και κοινωνικά είστε:	122
Γράφημα 7.4: Από την οικονομική τακτική της Ευρωπαϊκής Ένωσης ωφελείται περισσότερο:.....	123
Γράφημα 7.5: Πόσο σημαντικό είναι να μπορεί κάποιος να περάσει ελεύθερα τα σύνορα της Ευρωπαϊκής Ένωσης;.....	125
Γράφημα 7.6: Έχετε σκεφτεί ποτέ να μείνετε σε μια άλλη χώρα;.....	125
Γράφημα 7.7: Τα προβλήματα θα λύνονταν καλύτερα εάν είχε περισσότερη δύναμη:	128
Γράφημα 7.8: Ο τρόπος ζωής των παιδιών μας σε 20 χρόνια θα είναι:.....	130
Γράφημα 8.1: Η σοβαρότητα του προβλήματος της μετανάστευσης.....	135
Γράφημα 8.2: Ο αντίκτυπος του προβλήματος της μετανάστευσης στην κοινωνία.....	136
Γράφημα 8.3: Το ποσοστό των μεταναστών στην Ευρωπαϊκή Ένωση.....	137
Γράφημα 8.4: Η επαφή των πολιτών της Ευρωπαϊκής Ένωσης με τους μετανάστες τον τελευταίο μήνα.....	138
Γράφημα 8.5: Οι απόγονοι των μεταναστών.....	139
Γράφημα 8.6: Οι πολιτικές λύσεις του προβλήματος της μετανάστευσης.....	140
Γράφημα 9.1: Η ποιότητα του περιβάλλοντος της κάθε χώρας της Ευρωπαϊκής Ένωσης σήμερα.....	147
Γράφημα 9.2: Η ποιότητα του περιβάλλοντος της Ευρωπαϊκής Ένωσης σήμερα.....	148
Γράφημα 9.3: Η ποιότητα του περιβάλλοντος της γης σήμερα.....	148
Γράφημα 9.4: Η ποιότητα του περιβάλλοντος τα τελευταία δέκα χρόνια ανά χώρα ..	149
Γράφημα 9.5: Η συμβολή διαφόρων οργανισμών στην βελτίωση του περιβάλλοντος	151
Γράφημα 9.6: Οι προτάσεις για στην βελτίωση της κατάστασης του περιβάλλοντος.	152
Γράφημα 9.7: Η κρίση ύδατος.....	154

Γράφημα 9.8: Οι αλλαγές στην καθημερινή ζωή των πολιτών, ώστε αυτή να γίνει περισσότερο «πράσινη»	155
Γράφημα 9.9: Το ποσοστό του εισοδήματος που επιθυμούν οι πολίτες να προσφέρουν για το περιβάλλον	156
Γράφημα 10.1: Ποια είναι η γνώμη σας για τις σχέσεις Ευρωπαϊκής Ένωσης και Η.Π.Α.;	161
Γράφημα 10.2: Η πολιτική της Ευρωπαϊκής Ένωσης και των Η.Π.Α. απέναντι στην γυναίκα είναι	162
Γράφημα 10.3: Η πολιτική της Ευρωπαϊκής Ένωσης και των Η.Π.Α. όσον αφορά τα ανθρώπινα δικαιώματα είναι	162
Γράφημα 10.4: Η πολιτική της Ευρωπαϊκής Ένωσης και των Η.Π.Α. όσον αφορά την δομή της αγοράς και της οικονομίας είναι	163
Γράφημα 10.5: Η πολιτική της Ευρωπαϊκής Ένωσης και των Η.Π.Α. απέναντι στο περιβάλλον είναι	164
Γράφημα 10.6: Πιστεύετε πως οι δεσμεύσεις για την καταπολέμηση του ρατσισμού και της ξενοφοβίας είναι ίδιες για την Ευρωπαϊκή Ένωση και Η.Π.Α.;	164
Γράφημα 10.7: Πιστεύετε πως οι Η.Π.Α. και η Ευρωπαϊκή Ένωση ασπάζονται τις ίδιες ιδέες σε ότι αφορά τις τέχνες και τον πολιτισμό;	165
Γράφημα 10.8: Πιστεύετε πως οι αξίες και οι ιδέες περί θρησκείας που έχουν οι Η.Π.Α. και η Ευρωπαϊκή Ένωση είναι ίδιες;	166
Γράφημα 10.9: Η συμπεριφορά των Η.Π.Α. και της Ευρωπαϊκής Ένωσης απέναντι στις αναπτυσσόμενες χώρες είναι	166
Γράφημα 10.10: Η καθοδήγηση των Η.Π.Α. και της Ευρωπαϊκής Ένωσης που οδηγεί σε μαζική καταναλωτική συμπεριφορά των πολιτών είναι	167
Γράφημα 10.11: Οι Η.Π.Α. είναι "μονομερείς" και συχνά δρουν μόνες αγνοώντας τα άλλα έθνη.....	167
Γράφημα 10.12: Η Ευρωπαϊκή Ένωση είναι διστακτική και δρα αναποφάσιστα στις διεθνείς σχέσεις.	168
Γράφημα 10.13: Οι Η.Π.Α. πράττουν το σωστό τις περισσότερες φορές σε επίπεδο διεθνών σχέσεων	168
Γράφημα 10.14: Η Ευρωπαϊκή Ένωση πράττει το σωστό τις περισσότερες φορές σε παγκόσμια γεγονότα.....	169
Γράφημα 10.15: Οι Η.Π.Α. βλέπουν πολύ απλά τις διεθνείς σχέσεις χωρίς να λαμβάνουν υπόψη την διαφορετική ιστορία και κουλτούρα.....	170

<i>Γράφημα 10.16: Η ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΈΝΩΣΗ είναι "πολυμερής" με αποτέλεσμα να μην μπορεί να ανταπεξέλθει σε μια περίοδο κρίσης.....</i>	<i>170</i>
<i>Γράφημα 10.17: Η αδυναμία κοινής εξωτερικής πολιτικής της Ευρωπαϊκής Ένωσης αποτελεί εμπόδιο για την ανάπτυξη μιας πραγματικής σχέσης μεταξύ ΕΕ και Η.Π.Α. ....</i>	<i>171</i>
<i>Γράφημα 10.18: Σε τρία με πέντε χρόνια πιστεύετε πως οι σχέσεις Ευρωπαϊκής Ένωσης και Η.Π.Α. θα είναι: .....</i>	<i>179</i>

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Η Ελληνική Προεδρία, πιστή στην ιστορική κληρονομιά της Ελλάδας και με λίκνο της την Δημοκρατία, προώθησε ένα πρόγραμμα ηλεκτρονικής ψηφοφορίας, που αποτελεί καινοτομία στον τομέα της ηλεκτρονικής δημοκρατίας. Το πρόγραμμα αυτό οργανώθηκε από το Υπουργείο Εξωτερικών της Ελλάδος και είναι γνωστό ως e-Vote. Αποτελεί μία προσπάθεια της Ελληνικής Προεδρίας να προσφέρει στους πολίτες της Ευρωπαϊκής Ένωσης την δυνατότητα συμμετοχής στην διαδικασία λήψης αποφάσεων και χάραξης της δημόσιας πολιτικής των χωρών της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Για να πραγματοποιήσει τον σκοπό αυτό, η Ελληνική Προεδρία δημιούργησε μία ιστοσελίδα η οποία περιείχε διαφόρων ειδών ερωτήσεις ομαδοποιημένες σε δώδεκα ερωτηματολόγια. Οι ερωτήσεις σχετίζονταν τόσο με την Ευρωπαϊκή Ένωση και τον πρόσφατο πόλεμο του Ιράκ όσο και με τα διάφορα προβλήματα που καλείται να αντιμετωπίσει η ευρωπαϊκή κοινότητα, όπως η μετανάστευση, τα ναρκωτικά και η μόλυνση του περιβάλλοντος. Έτσι, ο κάθε Ευρωπαίος πολίτης μπορούσε να ψηφίσει από τον **Φεβρουάριο έως και τον Ιούνιο του 2003** για οποιοδήποτε θέμα τον ενδιέφερε με απλό και γρήγορο τρόπο. Στο σημείο αυτό θα πρέπει να σημειωθεί ότι τα ερωτηματολόγια υπήρχαν διαθέσιμα σε καθεμία από τις δέκα επίσημες γλώσσες της Ευρωπαϊκής Ένωσης και έτσι μπορούσε ο κάθε πολίτης να ψηφίσει στην γλώσσα του, ενώ από τις 16/05/2003 τα ερωτηματολόγια υπήρχαν διαθέσιμα και στις εικοσιπέντε γλώσσες της διευρυμένης πλέον Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Το γεγονός όμως ότι ο κάθε Ευρωπαίος πολίτης είχε δικαίωμα ψήφου στο e-Vote αποτελεί καινοτομία στα Ευρωπαϊκά χρονικά, καθώς με τον τρόπο αυτό δίνεται η δυνατότητα στους πολίτες να διατυπώσουν τις απόψεις τους για την Ευρωπαϊκή Ένωση σήμερα καθώς και πώς θα ήθελαν αυτή να διαμορφωθεί στο μέλλον, ενώ οι απαντήσεις τους θα ενσωματωθούν στις καθημερινές δραστηριότητες της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Έτσι, το πρόγραμμα αυτό δεν αποτελεί στην πραγματικότητα μία απλή ψηφοφορία μέσω διαδικτύου αλλά αφορά περισσότερο την ψηφιακή δημοκρατία, καθώς προσφέρει σε όλους τους πολίτες έναν τρόπο να συμμετάσχουν στην «τελειοποίηση» της δημοκρατίας, εκφράζοντας τις απόψεις τους σε κάθε θέμα σχετικό με την ενωμένη Ευρώπη.

Ακόμη, θα πρέπει να σημειώσουμε ότι το πρόγραμμα αυτό δεν αποτελεί μία επιστημονική δημοσκόπηση, καθώς άλλωστε δεν είναι αυτός ο σκοπός του. Το πρόγραμμα αυτό αποτελεί ένα πρώτο και τολμηρό πείραμα της Ελληνικής Προεδρίας που χρησιμοποιεί το διαδίκτυο σαν εργαλείο για να μεταφερθούν οι απόψεις των πολιτών στους ηγέτες. Έτσι, είναι φανερό πως το δείγμα που έχει συλλεχθεί αποτελεί υποσύνολο του πληθυσμού των ατόμων αυτών τα οποία επέλεξαν να ψηφίσουν, όπως άλλωστε γίνεται και σε κάθε πολιτική αναμέτρηση που το αποτέλεσμα δεν είναι αντιπροσωπευτικό της κοινής γνώμης αλλά των ατόμων αυτών που επέλεξαν να συμμετάσχουν στην ψηφοφορία.

Εν συνεχεία, αξίζει να σημειωθεί ότι ο μέγιστος αριθμός ατόμων που ψήφισε σε κάθε ερωτηματολόγιο εμφανίστηκε στο ερωτηματολόγιο «Η Κρίση στο Ιράκ». Ο αριθμός αυτός αγγίζει τα 106840 άτομα και δείχνει την μεγάλη ανταπόκριση των Ευρωπαίων πολιτών στο συγκεκριμένο θέμα που σχετίζεται με τον πρόσφατο πόλεμο στο Ιράκ. Περισσότερα στοιχεία σχετικά με τον αριθμό των ατόμων που απάντησαν σε κάθε ερωτηματολόγιο καθώς και με την χρονική διάρκεια που το συγκεκριμένο ερωτηματολόγιο βρισκόταν διαθέσιμο στο διαδίκτυο παρουσιάζονται στην εισαγωγή κάθε κεφαλαίου.

Με σκοπό την βέλτιστη αξιοποίηση των πληροφοριών που συλλέχθηκαν στην εργασία αυτή χρησιμοποιήθηκε η Περιγραφική Στατιστική, η Εκτιμητική καθώς και η μέθοδος των Γενικευμένων Γραμμικών Μοντέλων. Τα αποτελέσματα και τα συμπεράσματα που προέκυψαν από την ανάλυση, πάντα σε επίπεδο σημαντικότητας 5%, περιγράφονται αναλυτικά στο κείμενο που ακολουθεί ενώ κάποιες περισσότερο τεχνικές λεπτομέρειες υπάρχουν σε μία ξεχωριστή ενότητα της έρευνας, η οποία αποτελεί το Παράρτημα. Ο λόγος που γίνεται αυτό είναι το γεγονός ότι οι στατιστικοί έλεγχοι που πραγματοποιήθηκαν καθώς και κάποια μοντέλα τα οποία παρήχθησαν δεν αναφέρονται ευθέως στο κύριο πρόβλημα της εργασίας, είναι όμως απαραίτητα για την τεκμηρίωση των αποτελεσμάτων. Ακόμη, τα ερωτηματολόγια και τα δεδομένα που χρησιμοποιήθηκαν για την πραγματοποίηση της έρευνας αυτής υπάρχουν διαθέσιμα στο συνοδευτικό συμπαγή δίσκο (CD).

Η στατιστική επεξεργασία των στοιχείων έγινε από τις φοιτήτριες Ευαγγελία Καλπινέλλη και Ελένη Μπακρά του τμήματος Στατιστικής του Οικονομικού Πανεπιστημίου Αθηνών, υπό την επίβλεψη του καθηγητή τους κ. Ιωάννη Πανάρετου, Καθηγητή του Οικονομικού Πανεπιστημίου Αθηνών. Την ευθύνη της συλλογής των

στοιχείων και της διαχείρισης της ιστοσελίδας είχε η κ. Μπιρμπίλη, σύμβουλος του Υπουργού Εξωτερικών της Ελλάδος κ. Γεωργίου Παπανδρέου.

Η εργασία είναι επίσης διαθέσιμη στην εξής διεύθυνση: www.stat-athens.aueb.gr (Ινστιτούτο Στατιστικής).